

brup, J. Andersen, Raben, L. Jensen:

§ 2 i Regjerings-Udcastet betegnes som § 3.

Istedetfor Ordet „saabant“ i den nuværende anden Paragraphs 2den Linie sættes: „de i §§ 1 og 2 omhandlede“.

6) Forslag af Hage:

Paragraphen tilføies:

De af Regjeringen udstedende Obligationers Størrelse bestemmes af Raadtagerne; dog skulle Obligationerne ei være under Lst. 100 pr. Stykket.

Underændringsforslag af Vregendahl:

Det foreslaaes:

ad 1.

1) at sidste Deel af det (paa Blad Nr. 25) af Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgfreds til § 1 stillede Forslag, som begynder med Ordene: „Der bør i Forbindelse hermed“ etc., affattes saaledes:

„Der bør herved tillige sørges for, at denne Hovedbane ved Sidebaner sættes i Forbindelse deels med en henstigtsmæssig Ladeplads ved Hjerting Næst, deels med een eller flere Havne paa Østkysten“.

samt ad 4.

2) at i det af samme Rigsdagsmand stillede Ændringsforslag til § 2 istedetfor Ordet „Sidebane“ sættes: „Sidebaner“.

Det første Afsnit, der sættes under Forhandling, dannedes af § 1 med de dertil hørende Ændringsforslag og Underændringsforslag.

Æsberning: Jeg har stillet det af mig bebudede Ændringsforslag, og det, jeg allerede har udviklet derom, vil give det ærede Thing en temmelig klar Forestilling om Hensigten dermed; men da jeg har hørt, at denne ikke er bleven tydelig forstaaet, saa skal jeg først for-

søge at gjøre Ændringsforslagets Mening klar, og siden endydeligere udvikle, hvorfor jeg har valgt at stille det saaledes, som skeet er. Meningen af Forslaget er ikke at betegne nogen bestemt Bane, men det gaaer kun ud paa at betegne en østlig Grændse, udenfor hvilken man ikke maa komme. Jeg angiver derfor en Linie, den tidligere Midtvei over Nørresnede ad Viborg til, som Hovedgrændsen mod Øst, men indrømmer, at selv i denne Grændse er man berettiget til at gaae i Bugter østenfor den, naar man kun hovedsagelig følger Veiens Retning, gaaer den samme Vej som Veien. Skulde der virkelig være Tvivl om, at Ændringsforslaget maa forstaaes saaledes, saa skal jeg til 3die Behandling, isald det skulde blive antaget, søge at gjøre det end tydeligere. Det er med Hensyn til Banens Retning, det er altsaa i det Hele taget Bestlandet, fra omtrent Midten af Jylland til det yderste Vesten, at der er en fuldkommen Frihed til at lægge Banen, hvor man vil, og den er endogsaa lagt paa denne Vej selv, nærmere mod Øst end mod Vest. Det andet Formaal for Ændringsforslaget er ikke at affære Regjeringsen Anledning til at afslutte Overenskomst om andre Jernbaner i Jylland, altsaa navnlig heller ikke om den østlige, men dog først, naar den heromhandlede Hovedbane er kommen tilveie; thi saalange den ikke er kommen tilveie, maa ingen anden Bane anlægges for Statens Penge. Hvad der har bevæget mig til at sætte denne Begrændsning og udelukke alle Anlæg østen for denne Begrændsning saalange, indtil en Bane, følgende den eller vester for den, er kommen tilveie, har jeg allerede forrige Gang omtalt, og jeg skal dertil endnu kun knytte nogle enkelte Bemærkninger. Naar man overvejer, hvorledes Handelen efterhaanden gennem alle Aarhundreder har udbredt sig, saa vil man see, at den snart hovedsagelig har været en Indenlandshandel, drevet med Transportmidler paa Bete gennem veidart Land, og kun tilfældigviis og ved Siden heraf tilføes, fordi Søfarten i mange Henseender har været usfuldkommen og usikker. Senere, efterat Søfarten har udviklet sig til en højere Grad af Fuldkommenhed og Sikkerhed, og efterat Sikkerhed er vunden paa Havene, er Hovedhandelen kommen